

פנינים נפלאים ומתוקים על הפרשה

זרע שמשון

מתוך הספר המסגל "זרע שמשון" שחברו המקבל האלקי הקדמון רבי שמשון חיים ב"ר נחמן מיכאל נחמני זכר צדיק וקדוש לברכה. אשר בקש שילמדו בספרו והבטיח ישועות רבות למקמי בקשתו.

פרשת תזריע תשפ"ד • גליון 287

תורת שמשון

הטעם שעניני הנגעים נמסרו לכהן ולא לחכם

מדוע נשתנו דיני נגעים שנמסרו לכהן ולא לחכם? ואיך מתרץ את רבנו לפי דברי חכמינו שאמרו 'נגעים הוי מזבח כפרה'? ואיך הטעם שנמסר קרבן לידה לנגעים, נוגע גם לכאן?

אדם פי יהיה בעור בשרו שאת או ספחת או בהרת והיה בעור בשרו לנגע צרעת והובא אל אהרן הכהן או אל אחד מבניו הכהנים' (יג ב):

רבנו הזרע שמשון זלה"ה מקשה: מדוע ההלכות והפסיקה לגבי דיני טמאת וטהרת נגעים, תלויה ביד הכהן ולא ביד החכם, כמו בשאר דינים של תורה, שנפסקים לפי הוראות רב ומורה הוראה.

ומתרץ רבנו הזרע שמשון תרוץ על פי דרך הפשט: וזאת על פי דברי חכמינו (ברכות ה, ב) שאמרו: נגעים הוי מזבח כפרה. ולפי זה מובן, שמתמת כן שהנגעים הם ענין של מזבח כפרה, על כן נמסר דינם לכהנים דוקא, שהרי אין מזבח וקרבן ללא כהן.

תרוץ נוסף מתרץ רבנו: על פי דברי המדרש (ויק"ר טו, ו) שאמרו, שהטעם שנמסר קרבן לידה לנגעים, שבגלל שהאדם התעצל ולא הביא קרבן לידה, והכהן הפסיד מחמתו את הקרבן הזה, על כן ה' נותן לו ענש שיצטרף לבוא אל הכהן כשמביא עליו נגעים. ולפי זה מובן להפליא מדוע אכן נמסרו לכהן כל עניני הנגעים. (זרע שמשון פרשתנו אות ז)

האדם קדם למעשי בראשית רק כשאינו חוטא

מתי אומרים לאדם 'אתה קדמת למעשה בראשית', ומדוע? ומתי אומרים לאדם 'יתוש קדמך', ומדוע?

במדרש בפרשתנו תזריע, (ויק"ר יד, א) מובא לפרש הפסוק (תהלים קלט, ה) 'אחור וקדם צרתני', אמר ריש לקיש 'אחור' זה יום אחרון 'וקדם' זה יום ראשון וכו'. - שהאדם נברא גם ראשון וגם אחרון, רוחו

נבראה ראשונה, גופו נברא אחרון]. אם זכה אדם אומרים לו אתה קדמת לכל מעשה בראשית, ואם לאו אומרים לו יתוש קדמך, שלשול קדמך. מקשה רבנו הזרע שמשון זלה"ה: יש לדקדק בדבריהם, שהרי אם רוח האדם הוא העקר, הרי הוא נברא קדם היתוש, ואיך אומרים לו 'יתוש קדמך'? ואם גוף האדם הוא העקר, איך נאמר לו 'אתה קדמת למעשה בראשית'?

ומתרץ רבנו שאכן באמת הרוח הוא עקר האדם, ועל כן אם אינו חוטא אומרים לו 'אתה קדמת', אך אם האדם חוטא מסתלקת ממנו רוחו ונשמתו, ואז הוא נשאר בגופו לבדו, וממילא הוא כבהמה ולכן אומרים לו 'יתוש קדמך'. (זרע שמשון פרשתנו אות ב)

הנשים שעוסקות בצרכי בעליהן מקבלים שכר

במה ישים האיש עקר עסקו? ובמה תשים האשה עקר עסקה? ומה יעשה האדם כדי שתהיינה כל מחשבותיו לעולם הבא?

רבנו הזרע שמשון זלה"ה, מביא דברים כדברנות וכמסמרות נטועים, במדה הנכונה שיש לאדם למדד עצמו, עד כמה יעסק בעניני עולם הזה ועד כמה לעניני עולם הבא, ומה חלקה של האשה בכל זה.

ונעתיק את לשונו הטהור והמתוק של רבנו: "אלא ודאי צריך לומר, שההפרש שבין זכר לנקבה הוא זה, שהזכר מחיב להתעסק בעסקי העולם הבא דוקא, והנשים בעסקי העולם הזה, והן זוכות לחיי העולם הבא בכך במה שהן מתעסקות בעסקי העולם הזה. אדם מביא חטים, חטים כוסס וכו', לא נמצאת מאירה את עיניו ומעמידתו על רגליו (יבמות טג, א), ואין לה כשרה בנשים אלא העושה רצון בעלה' (תנא דבי אליהו רבה ט). ורבנו מוסיף עוד: "ועוד, כדי שתהיינה כל מחשבותיו לעולם הבא, אך אם איזה פעם יהיה מוכרח להתעסק בצרכי העולם הזה, ויעשה תורתו קבע ומלאכתו עראי". (מתוך דבריו פרשתנו אות א)

הוצאת הגליון והפצתו לזכות

לעיוני נשמת

הרה"ח רבי ישעיה אשר ב"ר אריה פרענקל ז"ל שהיה רחום ומוקיף רבנן אהב תורה ולומדיה זכ"ע י"ט טבת תשע"ב ת.צ.ב.ח. והקדיש עליו חנוכה וביתו הרחוק רבו ילדיו וזוהי כניסתו לבינת היום והלילה ומת רבתי יעוד להצלתה וכל טוב מלה

להצלתה מתוך מנוחת הנפש

אליאס בן איסתרייה וזוגתו סופיה בת אסתר עישר ושפע בלי נבול והצלה וברכה בעסקיהם מתוך מנוחת הנפש

ברכת המחבר מתוך הקדמת הספר

הוצאת הגליון והפצתו לזכות

זיווג הבנו

יוכבד ג'זבנה בת מירב תמר ציונה הבנו מקיבו ממש מתוך אישית ושפחה

הצלה גדולה

דניאל אורי בן רג'נה מלכה סיבה לשפע רבה והצלה בכל ושיעור ולשפחה ועסקה

זיווג הבנו

שרה שרון בת סופיה ציונה הבנו מקיבו ממש מתוך אישית ושפחה

פנינים ורעיונות ככתבם וכלשונם

הצדיק יש לו כדי צרכו בעולם הזה ואין מתמעט משכרו לעולם הבא

הצדיק אין לו שלוח בעולם הזה, ונדון בייסורין, אבל מכל מקום כל צרכו הוא מוצא בקלות בלי טרחה. וכדאמרין (שבת קנא, ב), גמירי, דצורבא מרבנן לא מעני, ואי מעני, אהדורי אפתתא לא מיהדר. [תלמיד חכם אינו נעשה עני, ואף אם נעשה עני אינו נזקק להסתובב בפתחי הבתים לאסוף כסף]. וזהו החלק שנוחל בעולם הזה, אבל אינו עולה לו לשכר מצוותיו, שהרי אינו אוכל אלא הצריך לקיים גופו דוקא, ומה שהוא מן ההכרח.

אבל הרשע שהוא נהנה מהעולם הזה, ורודף אחר המותרות, צריך לתת דין ממה שנהנה מהעולם הזה שלא כדיון. שהרי 'כל עמל האדם לפיהו וגם הנפש לא תמלא' (קהלת ו, ז), ואמרו במדרש רבה (ויק"ר, ד, ב), כל מצוות ומעשים טובים שעושה האדם, אינם מספיקין להבל היוצא מפיו, ומכל שכן זה שהיתה הנאתו מרבה. (אות א)

השומר שבת נצול מן כ"ד מיני השמאה

ידוע מה שאמרו ז"ל (ב"ר, יח, א), שהקדוש ברוך הוא תקן את חוה בכ"ד תכשיטין, ואחר כך הביאה אל האדם, כמנין 'ויבא' אל האדם' (בראשית ב, כב), דכתיב חסר (עיין בעל הטורים שם), והנחש בלשון הרע שלו, הפך את התבה ועשא 'ואיבה', וזהו 'ואיבה אשית' וכו' (בראשית ג, טו), ומקלל באותם הכ"ד תכשיטין, שהיו כנגד כ"ד צרופי אדנו"ת. ובהטא זה נתגבר הנחש בכ"ד זיני דמסאבותא [=מיני שמאה], כדאיתא בזהר (פרשת אחרי מות עט, א). וכל פונתנו בעסק התורה הוא, לבטל כהן של אלו הכ"ד, שכבר הנחש הטיילם בחנה ובזרעה. ומי שמשמר השבת, נצול מהם, שהרי באותו היום שבתו המזיקין מן העולם, כמו שאמרו ז"ל (מדרש תהלים צב, ה) על 'מזמור שיר ליום השבת' (תהלים צב, א). וזהו שרמזו הכתוב (שמות לא, טו) 'ישמרו בני ישראל את השבת', ראשי תבות 'איבה'. (אות ז)

פנינים מתורתו של האור החיים הקדוש - הרה"ק רבי חיים בן עטר נלב"ע ט"ו תמוז תק"ג

עבודת עמלי תורה למצא ההלכות בתורה

ואם בעינינו עמד הנתק ושער שחר צמח בו נרפא הנתק טהור הוא וטהרו הפה: (ויקרא יג, לו)

רבנו האור החיים זלה"ה, מביא את דברי התורה כהגמים: שצריך להקפיד לומר בפיו שהוא טהור שנאמר וטהרו הכהן. והלל הוסיף ללמוד מהפסוק הזה שנכתב 'טהור הוא וטהרו הכהן', שרק אם הוא באמת טהור יכול הכהן לטהרו, אולם אם אמר הכהן על טמא טהור, אינו טהור. ומסיים בירושלמי (פסחים פ"ו ה"א) "ועל דבר זה עלה הלל מבבל". משמע שלא היה הלל יכול להכריח את החכמים לסבר כשיטתו מהפסוק עד שעלה לארץ ישראל וקבל שכן הוא ההלכה כמו שדרש הוא.

ומקשה רבנו האור החיים: איך ילמדו רבנן שחלקו על הלל את הפשט בפסוק, ומפרש האור החיים: הם יפרשו את הפסוק שבכדי לטהר את הגע צריך שהכהן יאמר לבעל הגע בפיו 'טהור אתה', ואף אם בעל הגע יודע מה דינו, בכל זאת צריך ללכת אל הכהן, והוא מורה לו את דינו בפיו, ועל זה נאמר 'טהור הוא וטהרו הכהן', שגא ללמדנו שאף אם הוא טהור, צריך לשמע זאת מהכהן.

ולא תקשה שאולי אכן נתבון הכתוב באמרו טהור הוא וטהרו הכהן לומר אפילו ידע הוא שהוא טהור גם כן צריך לומר לו שהוא טהור, ואין פונת פשט הפסוק כפי שפרשה הלל, כי אין זו אלא דחיה ותצדק קדם ברור האמת שכך באה הלכה, אבל אחר שהדין שאנו קובעים ביהודים הוא הלכה, יותר נבחר לומר שלזה נתבון הפסוק.

ישוב שני מאמרי חז"ל הסותרים

מתוך דברי הלל הנזכרים, מסיק רבנו האור החיים שיש ללמוד שאמנם משה רבנו קבל את כל ההלכות בסיני, ולא נתן לחדש שום דבר אחריו, אך בכל זאת חכמי הדורות יכולים לחדש היכן רמזים כל הדינים הללו, כי לא נמסרו למשה היכן כתובים כל ההלכות של תורה שבבעל פה, בתוך התורה שבכתב.

ובכך מישב האור החיים את הסתירה בין שני מאמרי חז"ל, שפעם אחת מצינו שכתבו (ויק"ר פ"ב) שלא היה דבר שלא נמסר למשה בסיני, ואפילו מה שתלמיד ותיק עתיד לחדש, ומצד שני מובא במקום אחר (במד"ב פ"ט) כי רבי עקיבא היה דורש מה שלא ידע משה, ושתי מיקרות אלו לכאורה סותרות אחת את השנייה.

אולם התרוץ הוא כאמור, שאכן כל ההלכות נמסרו למשה, אבל לא הודיע ה' למשה כל מה שנתן לו בעל פה, היכן הוא רמז בתורה שבכתב, ואת זה היה רבי עקיבא דורש, ומסיים רבנו בלשון קדשו: "וזה היא עבודת בני ישראל עמלי תורה, ללבוש ההלכות שנאמרו למשה בסיני, והסודות והדרשות כלן יתנו להם מקום בתורה שבכתב".

וממשיך לבאר רבנו האור החיים שאכן התנאים חברו את ה'ספרא' וה'ספרי' וה'תורת כהנים', ועוד, וכל אלו באו לפרש את הכתובים על פי ההלכות, שהלבישום בפשט הפסוק, ועד היום זו היא עבודת הקדש בני תורה, לדיק המקראות ולישבם על פי המאמרים שהם תורה שבעל פה, ומסיים: "וזה היא עבודת התורה הנקראת ארץ החיים, וענין זה לא נמסר למשה בלוי, לדעת כל תורה שבעל פה היכן היא כלה רמזה בתורה שבכתב".

לכתובת הגיליון במייל: zera277@gmail.com או באתר: zerashimshon.com | להפצה: 02-80-80-500 | לשמיעת שיעורים ועידכונים: 02-80-80-600
נערך ע"י המחנך הרב יגון כהן שליט"א * ארה"ב: הרב מנחם בנימין פאשקעס 347-496-5657 * ארץ ישראל: הרב ישראל זילברברג 05271-66450
י"ל ע"י זרע שמשון ע"ר 580624120 * ניתן לתרום לזכות ולע"נ ולקחת חלק בהוצאות והפצת הגיליונות והספרים.

ניתן להפקיד בבנק מרכנטיל (17) סניף 635 מספר חשבון 71713028 ע"ש זרע שמשון, כמו כן ניתן לתרום בכרטיס אשראי בטל: 02-80-80-500 שלוחה 3
זכות הצדיק ודברי תורתו הקדושים יגן מכל צרה וצוקה, ויושפע על הלומדים ועל המסייעים בני חיי ומזוני וכל טוב סלה כהבטחתו בהקדמת ספריו.

זרע שמשון ע"ר 580624120